

6/1996

# HINTA- JA

# PALKKA-

# TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Työvoimakus-  
tannuskysely tu-  
lossa

■ 65 työtaistelua  
tammi-syyskuus-  
sa 1996

■ Mistä löytyy  
suomalaisen kes-  
kipalkka?

■ Tuontihinnat  
nousivat puoli-  
toista prosenttia  
vuonna 1996

■ Teollisuustyön-  
tekijän säännölli-  
sen työajan tun-  
tiansio 57,45 mk

■ Pohjoismaat  
OECD:n kalleim-  
pia maita



# Hinta- ja palkkatiedote

## 6/1996

### 3 Työvoimakustannuskysely tulossa

#### PALKAT

### 4 Mistä löytyy suomalaisen keskipalkka

### 5 Valtion budjettitalouteen kuuluvasta kuukausipalkkaisesta henkilöstöstä 56 % miehiä

### 6 Teollisuustyöntekijän säännöllisen työajan tuntiansio 57,45 mk

### 7 Ahvenanmaalla 60 prosenttia kuntasektorin kuukausipalkkaisista on kokoaikaisia

#### TYÖTAISTELUT

### 8 65 työtaistelua tammi-syyskuussa 1996

#### HINNAT

### 9 Tuontihinnat nousivat puolitoista prosenttia vuonna 1996

### 10 Pohjoismaat OECD:n kalleimpia maita

### 11 Indeksitaulukko

**Hinta- ja palkkatiedote** sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- Uusi laskutapa asuntojen hintaindeksille (1/1996)
- Itä-Euroopan maiden ostovoi-  
mapariteetit (2/1996)
- Kansainvälisiä palkkavertailuja  
(3/1996)
- ECU:n hinta (4/1996)
- Ansiot nousseet 3,3 prosenttia  
vuodessa (5/1996)

Tiedote ilmestyy viisi kertaa vuodes-  
sa, englanninkielinen kooste kerran  
vuodessa.

SVT Suomen Virallinen Tilasto  
*Palkat 1997:1*

Helsinki 12.2.1997

Julkaisun tiedot vapaasti lainatta-  
vissa. Lainattaessa mainittava läh-  
teeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat  
ISSN 0789-2462/Hinnat

Taitto: Hilikka Lehikoinen

**Tiedustelut**

(09) 17 341

Ilkka Hemmilä/Palkat

Arja Kinnunen/Hinnat

# TYÖVOIMAKUSTANNUSKYSELY TULOSSA

**T**ilastokeskus on tekemässä vuoden 1996 työvoimakustannuksia koskevaa tutkimusta. Tutkimus perustuu yrityksiin ja kuntiin kohdistettavaan kyselyyn ja hallinnollisista rekisteristä saataviin tietoihin.

## *Suomella on jo perinteitä työvoimakustannus-tutkimuksissa*

Suomessa on jo 1940-luvun lopulta tehty epäsäännöllisesti, mutta viime vuosina vakiintuen neljän vuoden välein välillisiä työvoimakustannuksia koskeva tutkimus, joka on aikaisemmin käsittänyt yleensä vain teollisuuden. Vuonna 1992 tutkimuksessa oli mukana myös eräitä palvelualoja. Sen lisäksi mm. vuonna 1981 tehtiin kauppa koskeva vastaava tutkimus. Julkisella sektorilla on tehty lisäksi valtiota koskien useampiakin tutkimuksia 4-6 vuoden välein, mutta kuntasektorilla vasta yhden kerran.

Aikaisemmin yksityistä sektoria koskeva tutkimus on tehty ETLAsa. EU:n jäsenmaissa vastaavanlaisia tutkimusta on tehty kansallisten tilastolaitosten toimesta noin neljän vuoden välein, viimeksi vuotta 1992 koskevana. Suomen tultua EU:n jäseneksi tutkimus siirtyi Tilastokeskuksen suorittavaksi. Tutkimuksen perustana on EU:n hyväksymä asetus, joka yhdessä tilastolain kanssa velvoittaa Tilastokeskuksen järjestämään ko. tutkimuksen toteuttamisen. Tutkimuksen virallisen luonteen vuoksi siihen valittavat yritykset ovat velvollisia vastaamaan kyselyyn.

Tutkimus on aikaisempia laajempi ja käsittää teollisuuden lisäksi lähes kaikki palvelualat eräitä henkilökohtaisia palveluita ja liikennettä lukuun ottamatta. Yksityisen sektorin tutkimuksen ohella tehdään samanaikaisesti kuntia

koskeva tutkimus. Myös Valtion työmarkkinalaitos tekee samaan aikaan oman tutkimuksensa.

Tutkimuksen sisältö on laajempi kuin aikaisemmissa, vuotta 1992 lukuun ottamatta yleensä vain työvoimakustannusten rakenteeseen keskittyneissä tutkimuksissa. Nyt on tarkoitus selvittää työvoimakustannusten rakenteen ohella myös työvoimakustannusten tasoa ja työtuntien määrää.

## *Hallinnollisista rekistereistä saatavat tiedot helpottamaan vastaamista*

Yksityisen sektorin tutkimus pyritään tekemään siten, että vastaajia voitaisiin vaivata mahdollisimman vähän. Siksi useat perustiedot saadaan hallinnollisista rekistereistä (mm. TEL-maksut, sotu-maksut ja muut sosiaalivakuutusmaksut). Lisäksi Teollisuuden ja Työnantajien tekemästä palkkatilastosta saadaan järjestäytyneiden teollisuustyönantajien yrityksistä tiedot tuntipalkkaisten työntekijöiden palkoista niihin liittyvine sivukuluineen ja mm. erilaisista poissaoloista maksettavine palkkoineen. Sen sijaan kuukausipalkkaisista työntekijöistä ja järjestäytymättömiltä työnantajilta kaikista työntekijöistä joudutaan hankkimaan nämäkin tiedot kyselyllä. Sama koskee palvelualoja. Palvelualoilla tiedot pyritään saamaan erikseen koko- ja osaikaisista työntekijöistä.

Kuntasektorilla tutkimus käsittää kaikki kunnat ja kuntayhtymät. Yksityisellä sektorilla mukana kyselyssä ovat kaikki yli 250 henkilön yritykset ja tietty otos sitä pienemmistä yrityksistä. Koska EU vaatii tiedot melko tarkalla toimialajaotelmalla, on kokonaisotoskin melko suuri, noin 3.500.

Kyselylomake lähetetään yrityksille helmikuun lopulla. Kysely

vaatinee kevään ja kesän aikana runsaasti yhteydenottoja vastaneisiin yrityksiin, sillä kokemusten mukaan saatavat tiedot vaativat tarkistuksia ja täydennyksiä. Tutkimuksen tulokset on toimitettava EU:n käyttöön viimeistään kesäkuussa 1998, mutta ennakkotietoja on saatavissa jo hyvissä ajoin ennen sitä.

## *Tutkimuksella tietoa mm. verokiilasta*

Tutkimus antaa tietoa ja vastauksia aina ajankohtaisiin kysymyksiin työn hinnasta, työnantajille tulevasta maksuosuudesta varsinaisen työntekijälle maksettavan palkan lisäksi ja sitä kautta myös ns. verokiilasta. Verokiilaan lasketaan usein lisäksi työntekijän maksama henkilökohtainen vero-osuus, jota tällä tutkimuksella ei voida selvittää.

Työvoimakustannustutkimus aiheuttaa jonkin verran vaivaa siinä mukana oleville yrityksille. Tilastokeskus toivoo kuitenkin, että vastausveloitteen lisäksi vastaajat näkisivät tiedon tärkeän käyttötärpeen. Ilman tällaista erillistä tutkimusta ei saada todellista kuvaa mm. yritysten vapaaehtoisista sosiaalimaksuista tai monista muista vapaaehtoisiin yritysکوhtaisiin työvoimakustannuksiin liittyvistä eristä. Tutkimuksen tulosten kautta saadaan työvoimakustannuksia koskevaan keskusteluun todellista tietoa, joka on päättäjien tukena mietittäessä työn hintaan liittyviä ratkaisuja. Tutkimustulosten perusteella on myös mahdollista verrata työvoimakustannusten tasoa ja välillisten työvoimakustannusten osuuksia Suomen ja muiden EU-maiden kesken.

# MISTÄ LÖYTYY SUOMALAISEN KESKIPALKKA?

**Y**hä useammin halutaan tietää, mikä on suomalaisen keskipalkka. Moni kysyjä on yrittänyt selvittää sitä itse tilastollisesta vuosikirjasta, taskutilastoista tai alakohtaisista palkkatilastoista, mutta vastausta ei tahdo löytää mistään. Alakohtaisia palkkatilastoja Tilastokeskus julkaisee vuosittain parikymmentä. Tieto hajautuu niissä sopimusala- ja ammattinimiketasolle, eikä niiden irrallista tietoa pysty yhdistämään yhdeksi luvuksi.

Keskipalkan kuvaamiseen Tilastokeskuksessa käytetään palkansaajien ansiotasoindeksiä, joka perustuu pääosin alakohtaisiin keskiansiotietoihin ja osittain asian tuntijoiden arvioihin ansiokehityksestä. Indeksien pääasiallinen tarkoitus on mitata nimellispalkkojen kehitystä, mutta sen taustalla ovat alakohtaiset keskiansiotiedot, joista voidaan johtaa koko palkansaajakuntaa kuvaavia ammattiryhmittäisiä, toimialoittaisia sekä sektori-kohtaisia keskiansiolukuja. Indeksien painorakenne uusitaan viiden vuoden välein.

Ansiotasoindeksijärjestelmään sisältyvät keskiansiot julkaistaan säännöllisesti neljännesvuosittain ilmestyvässä ansiotasoindeksi-julkaisussa. Keskiansiotiedot julkaistaan sektoreittain ja toimialoittain eriteltynä tunti- ja kuukausipalkkaisten sarjoihin. Tuntipalkat muutetaan kuukausipalkkoiksi kertomalla luvulla 170. Keskiansiotietoja on saatavissa vuodesta 1985 lähtien. Sukupuolittain tietoja on julkaistu vuodesta 1990 lähtien.

Entä jos tarvitseekin palkansaajien keskiansiota vuodelta 1980. Tällöin ei julkaisuista löydy valmista lukua, vaan keskiansion joutuu johtamaan indeksipistelukujen avulla. Jos muuntoon riittää kaikkia palkansaajia koskeva sarja, voi käyttää ansiotasoindeksijulkaisun sar-

## PALKANSAAJIEN KUUKAUSIKESKIANSIOT SEKTOREITTAIN 1985 - 1995

Vuosi 1985=100	Yhteensä	Tunti- palkkaiset	Kuukausi- palkkaiset	Valtio	Kunta	Yksityinen
1985	5 787	5 271	6 054	6 028	5 716	5 734
1986	6 195	5 586	6 496	6 428	6 164	6 128
1987	6 636	5 974	6 948	6 983	6 476	6 586
1988	7 243	6 505	7 579	7 827	6 974	7 172
1989	7 890	7 117	8 236	8 398	7 561	7 868
<b>1990=100</b>						
1990	8 668	7 825	9 020	9 185	8 279	8 673
1991	9 233	8 267	9 593	9 692	8 830	9 264
1992	9 434	8 360	9 795	9 876	9 062	9 457
1993	9 565	8 422	9 930	10 066	9 215	9 571
1994	9 763	8 589	10 179	10 459	9 279	9 827
1995	10 203	9 040	10 629	10 733	9 662	10 347
1996/III nelj.	10 558	9 346	11 007	11 081	10 038	10 868

1996 /III neljänneksen luku on ennakkotieto, joka perustuu ansiokehitysarvioihin.

jaa perusvuodelta 1964=100. Muussa tapauksessa vastaavia, mutta hieman eritellympiä sarjoja, löytyy mm. tilastollisesta vuosikirjasta tai palkkatilastojen yhteenvetojulkaisuista. Muunto suoritetaan samalla tavalla, käyttäen siihen vuoden 1975=100 tai 1980=100 sarjaa.

Seuraavassa taulukossa on laskettu vuosien 1980, 1981 ja 1982 keskiansiot, kun tiedetään vuoden 1995 keskiansioluku. Vuoden 1980 keskiansio saadaan kertomalla vuoden 1995 keskiansio suhdelu-

vulla, joka muodostetaan jakamalla vuoden 1980 indeksiluku vuoden 1995 indeksiluvulla.

Luvuista käy ilmi, että nimellisiansiot nousivat vielä 1980-luvulla aivan eri tahtiin kuin viime vuosina. 1980-luvun alussa nousut olivat parhaimmillaan runsaat 12 % vuodessa, kun muutamana viime vuonna on jääty parin prosentin pintaan. Vuonna 1995 nousu oli va- jaat viisi prosenttia.

Vuosi	Indeksi 1964=100	Muuntokaava, keskiansio 1995 = 10 203 mk
1980	577,3	$577,3/1\ 629,4 \cdot 10\ 203\ \text{mk} = 3\ 615\ \text{mk}$
1981	651,0	$651,0/1\ 629,4 \cdot 10\ 203\ \text{mk} = 4\ 076\ \text{mk}$
1982	719,9	$719,9/1\ 629,4 \cdot 10\ 203\ \text{mk} = 4\ 508\ \text{mk}$
...		
1995	1 629,4	

Lähde: Ansiotasoindeksi 1996, 3. neljännes, 8.11.1996.

# VALTION BUDJETTITALOUTEEN KUULUVASTA KUUKAUSIPALKKAISESTA HENKILÖSTÖSTÄ 56 % MIEHIÄ

Suurin osa valtion kotimaassa toimivista kokoaikaisista kuukausipalkkaisista on miehiä, vuonna 1995 noin 56 prosenttia. Vuonna 1994 miesten osuus oli noin 55 %.

Naisten keskiansioiden suhde miesten keskiansioihin on noussut vuodesta 1985 noin 1,8 prosenttiyksikköä. Vuonna 1995 naisten kokonaiskeskiansiot ovat noin 78 % miesten ansioista, edellisenä vuonna ne olivat noin 77 %. Naiset ansaitsevat 2 846 markkaa keskimäärin vähemmän kuin miehet.

0-2 vuotta valtion palveluksessa olleiden naisten kokonaisansioiden osuus miesten ansioista on noin 92 %. Tämä osuus laskee tasaisesti kaikissa palveluvuosiryhmissä. Yli 18 vuotta palvelleiden osalta se on vain noin 73 %.

Vuonna 1995 korkeakoulututkinto (koulutusta yli 15 vuotta) oli noin 34 %:lla miehistä ja noin 28 % naisista. Perusasteen koulutusta (koulutusta noin 9 vuotta) on noin 13 prosentilla ja ylemmän keskias-teen (koulutusta noin 12 vuotta) noin 29 %:lla kuukausipalkkaisista.

Yli puolet kuukausipalkkaisista naisista toimii hallinnollisessa, tilinpidollisessa tai konttoriteknisessä työssä osasto- tai toimistosihteerinä, toimistovirkailijana tai verotustehtävissä verovalmistelijana. Kemian ja fysiikan alaan kuuluvas- sa ammattiryhmässä naiset toimivat laborantteina ja laboratorioapula- isina. Palvelutehtävissä naiset toi- mivat siivoojina ja keittäjinä ja muissa taloudenhoitotehtävissä.

30 % miehistä on teknisen, luon- nontieteellisen tai humanistisen työn ammattiryhmässä, he toimi- vat insinööreinä tai teknikkoina sekä opetuslalla. Lähes joka neljäs mies on hallinnollisessa tai kontto- riteknisessä ammattiryhmässä, jos-

sa he toimivat valtiohallinnon joh- tavina toimihenkilöinä, esittelijöinä ja valmistelijoina sekä verovirkaili- joina. Kolmannes miehistä työ- kentelee palvelutehtävissä pää-

asiassa poliiseina, tullivartijoina sekä sotilastehtävissä.

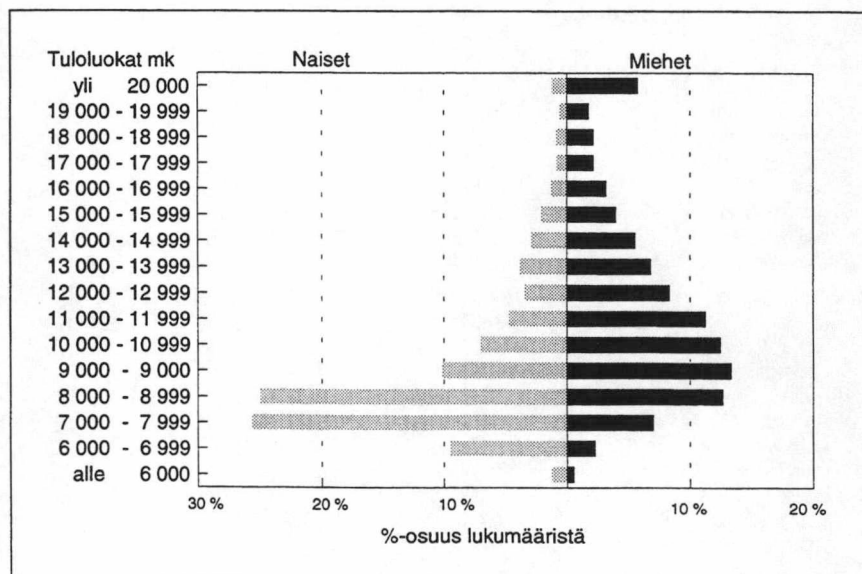
Lähde Valtion kuukausipalkat 1995

Lisätietoja Milla Rosenström (09) 1734 3490

## ERÄIDEN BUDJETTITALOUTEEN KUULUVIEN AMMATTIRYHMIEN LUKUMÄÄRÄT JA ANSIOT, KOKOAIKAISET

Ammattiryhmä	Lukumäärä			Kokonaisansio		
	Miehet	Naiset	nais.%-os.	Miehet	Naiset	N/M %
Budjettitalous yhteensä	59 418	46 987	44	12 860	10 014	78
Osasto- ja toimistosihteerit	731	11 377	94	8 820	8 726	99
Toimistovirkailijat	192	3 228	94	7 211	7 518	104
Verovalmistelijat	321	2 452	88	8 040	8 274	103
Verovirkailijat	992	3 126	76	11 029	8 879	81
Insinöörit	1 156	122	10	15 166	14 205	94
Teknikot	2 373	174	7	11 857	10 219	86
Yliopistojen ja korkeakoulujen opettajat	4 526	2 524	36	16 281	13 299	82
Keskiasteen ammatillista koulutusta antavat opettajat	795	949	54	14 508	12 927	89

## VALTION KOKOAIKAINEN HENKILÖSTÖ TULOLUOKITTAIN



# TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÄN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIO 57,45 MK

Toisella neljänneksellä 1996 oli teollisuustyöntekijän keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio 57,45 mk, joka nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,8 prosenttia. Miesten ansio oli 59,96 mk, nousu 3,6 prosenttia ja naisten ansio 49,65 mk ja vastaava nousu 4,1 prosenttia.

Kokonaisansio eli tehdyn työajan tuntiansio, johon sisältyvät säännöllisen työajan ansioiden lisäksi myös yli- ja sunnuntaityökorotukset, oli keskimäärin 62,80 mk ja nousu 3,0 prosenttia.

## Rakennusalan työntekijän tuntipalkka nousi 58,56 markkaan

Rakennusalan työntekijän säännöllisen työajan tuntiansio oli 58,56 mk

toisella neljänneksellä 1996. Ansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,8 prosenttia. Miesten tuntiansio oli 58,84 mk, nousu 3,7 prosenttia ja naisten vastaavasti 45,08 mk ja nousuprosentti 2,5.

Tehdyn työajan keskimääräinen tuntiansio oli koko rakennusallalla tällä neljänneksellä 60,64 mk ja nousu 4,1 prosenttia.

## Peittävyys

Teollisuuden työntekijöiden palkkatilasto kattaa yksityisen sektorin kaivannaistoiminnan (TOL C), teollisuuden (TOL D) sekä sähkö- ja energiahuollon (TOL E). Työvoimatutkimuksen mukaan yksityisellä sektorilla näillä toimialoilla oli 263 200 työntekijää 2. neljänneksellä 1996. Palkkatilaston työntekijämäärä oli tästä n. 60 %.

Rakennusallalla työskenteli tällä neljänneksellä 19 676 työntekijää. Kun verrataan saman ajankohdan työvoimatutkimuksen yksityisen sektorin rakennustoiminnan (TOL F) työntekijämäärää, saadaan peittävyudeksi n. 35 %. Edellä mainittuja lukuja tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon, että työvoimatutkimuksen ja palkkatilaston työntekijämäärät eivät täysin vastaa toisiaan.

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot 2. neljänneksellä 1996

*Lähde Teollisuuden- ja rakennusalan työntekijöiden palkat 2. neljänneksellä 1996*

*Lisätietoja Anne Suhtala (09) 17343 489*

## TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT 2. NELJÄNNEKSELLÄ 1996

Toimiala	Lukumäärä	Naisten %- osuus	Tuntiansio, mk		Yhteensä	Muutos % II/95 - II/96	Muutos % IV/95 - II/96
			Miehet	Naiset			
<b>Koko teollisuus</b>	<b>158 365</b>	<b>24.9</b>	<b>59.96</b>	<b>49.65</b>	<b>57.45</b>	<b>3.8</b>	<b>1.4</b>
Kaivostoiminta	432	8.8	66.32	48.46	64.89	4.7	0.4
Turveteollisuus	275	9.8	47.21	38.01	46.54	3.0	7.5
Tekstiiliteollisuus	4 539	66.9	51.06	42.50	45.37	4.9	1.9
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	4 066	84.3	43.87	39.79	40.45	2.6	1.4
Puutavateollisuus	11 902	22.7	55.20	51.54	54.39	3.7	0.8
Paperiteollisuus	29 114	17.2	64.29	57.15	63.14	4.8	3.1
Graafinen teollisuus	9 120	36.7	59.77	51.89	56.92	3.8	1.6
Huonekaluteollisuus	4 819	27.9	49.85	46.21	48.86	2.8	0.5
Kemiateollisuus	14 087	27.5	58.20	47.20	55.24	2.7	1.9
Lasi- savi ja kivitöiteollisuus	7 551	19.4	56.12	49.83	54.98	3.4	0.9
Metallien perusteollisuus	8 813	11.3	66.50	59.82	65.81	4.3	0.4
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	56 785	22.8	60.33	51.10	58.29	3.5	0.6
Muu teollisuus	2 178	38.4	55.87	48.01	52.93	4.9	-0.8
Voimalaitokset	4 684	8.2	59.23	48.57	58.53	1.8	-0.4
<b>Koko rakennusala</b>	<b>19 676</b>	<b>2.8</b>	<b>58.84</b>	<b>45.08</b>	<b>58.56</b>	<b>3.8</b>	<b>1.3</b>
Talonrakennus	8 934	3.5	57.40	44.11	57.03	2.1	-0.2
Sähköasennusala	3 027	0.4	64.89	53.17	64.86	6.1	1.7
Putkiasennusala	1 371	0.2	62.23	..	62.20	4.7	0.1
Maalausala	1 642	6.0	57.98	50.28	57.63	1.3	1.0
Rakennuspehtäälä	277	2.2	57.34	..	57.20	1.6	0.7
Teollisuuseristysala	675	2.2	59.37	56.41	59.32	4.4	7.4
Tienpäällystysala	1 076	4.8	56.90	33.87	56.25	3.5	2.7
Vedeneristysala	488	0.6	64.15	..	64.11	0.9	6.2
Maa- ja vesirakennusala	1 999	2.3	52.25	40.12	52.09	3.2	0.5
Lasitus- ja hiomala	187	3.7	50.19	..	50.12	3.2	0.1

# AHVENANMAALLA 60 PROSENTTIA KUNTASEKTORIN KUUKAUSIPALKKAISISTA ON KOKOAIKAISIA

Vuoden 1995 lokakuussa kuntasektorin aktiivisessa palveluksessa oli Ahvenanmaalla 1 340 kuukausipalkkaista työntekijää, mikä on noin sata työntekijää vähemmän kuin edellisena vuotena. Kokoaikaisessa palvelussuhteessa oli vain 60 prosenttia työntekijöistä. Muut palvelussuhteet, osa-aikaiset, osa-palkkaiset ja sivutoimiset kattoivat loput 40 prosenttia. Lisäksi virkavapaalla oli 95 henkilöä. Ahvenanmaalla kokoaikaisessa palvelussuhteessa oli suhteessa selvästi vähemmän työntekijöitä kuin koko maassa keskimäärin (71 prosenttia). Kun viimeisen viiden vuoden aikana kokoajikaisten määrä kuntasektorilla koko maan tasolla on vähentynyt noin kolme prosenttia, on vähennys ollut Ahvenanmaalla yli kymmenen prosenttia.

Varsinkin saaristokunnissa on tyypillistä se, että yhdellä henkilöllä on useampia virkoja, joko osa-aikaisena tai sivutoimisena. Esimerkiksi palopäällikön virkaan on voitu yhdistää rakennustarkastajan viran sivutoiminen hoitaminen ja muita tekniseen alaan liittyviä tehtäviä. Lisäksi monella kunnalla on yhteisiä virkoja, joiden palkkustannuksiin kukin kunta osallistuu. Yhdistelmävirkojen ja niin sanottujen oto-virkojen määrä näyttää yhä kasvavan Ahvenanmaalla.

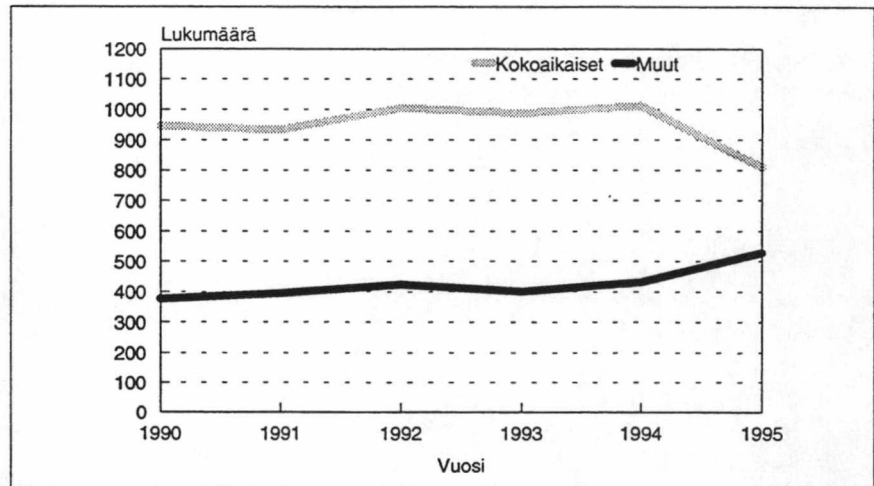
## Kokoajikaisten keskiansio 9 748 mk kuukaudessa

Kokoajikaisten kokonaisansio Ahvenanmaalla oli vuoden 1995 lokakuussa keskimäärin 9 784 mk kuukaudessa. Miehillä kokonaisansiot olivat keskimäärin 11 467 mk ja naisilla 9 191 mk kuukaudessa. Edellisvuodesta kokonaisansiot ovat nousseet keskimäärin kaksi prosenttia. Tähän lukuun ei kuiten-

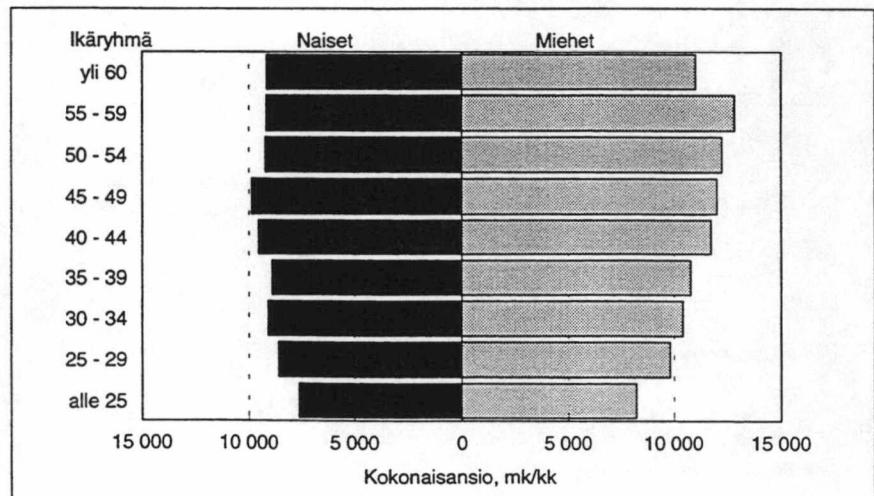
kaan sisälly Akavan jäsenistön palkankorotukset, koska Akavan jäsenten osalta palkoista päästiin sopuun vasta lokakuun lopussa 1995 ja uusi sopimus astui voimaan marraskuussa 1995. Säännöllisen työajan ansiot olivat keskimäärin 9 497 mk kuukaudessa, miehillä 10 945 mk ja naisilla 9 028 mk kuukaudessa. Säännöllisiin ansioihin eivät kuulu ylityö- tai vastaavat korvaukset.

Naisten keskiansiot ovat suurimmillaan 45 - 49 vuotiaana, noin 9 900 mk kuukaudessa. Miehillä vastaavasti keskiansiot ovat suurimmat 55 - 59 vuotiaana, noin 13 000 mk kuukaudessa. Ansiotasoero kuvastaa kuitenkin lähinnä ammatillista eriytymistä sukupuolen mukaan. Esimerkiksi sosiaalitoimessa naisten kokonaisansiot olivat noin 93 prosenttia vastaavista miesten ansioista.  
Lähde Kunnallinen henkilökisteri 1995  
Lisätietoja Mikko Leinonen, (09) 1734 3460

KUNTASEKTORIN HENKILÖSTÖN KEHITYS AHVENANMAALLA  
VUOSINA 1990 - 1995



KUNTASEKTORIN KUUKAUSIPALKKAISTEN KOKONAISANSIO  
AHVENANMAALLA VUONNA 1995



# 65 TYÖTAISTELUA TAMMI-SYYSKUUSSA 1996

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 1996 tammi-syyskuussa käytiin Suomessa 65 työtaistelua. 36 näistä oli ensimmäisellä, 16 toisella ja 13 kolmannella neljänneksellä. Vuonna 1995 vastaavat lukemat olivat 42, 27 ja 21 työtaistelua, joten 1996 työtaisteluja on ollut kaikilla kolmella ensimmäisellä neljänneksellä hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työtaisteluihin osallistuneita työntekijöitä oli tammi-maaliskuussa runsaat 21 000, toisella neljänneksellä 13 500 ja kolmannella neljänneksellä enää 4 300. Työtaisteluihin

osallistuneiden työntekijöiden lukumäärä on romahtanut edellisestä vuodesta, koska työnseisaukset ovat koskeneet lähes poikkeuksetta paikallisia yritysten sisäisiä työriitoja. Työpäivien menetykset olivat kolmella ensimmäisellä neljänneksellä n. 9 300, 3 600 ja 3 200.

Vuoden 1996 alkupuolella pankkien suunnitelmat työvoiman vähentämiseksi aiheuttivat vielä useita työtaisteluita eri puolilla Suomea. Vuoden kolmannella neljänneksellä tämäkin toimiala näyttää rauhoittuneen, koska kyseisellä ajalla järjestettiin vain yksi pienehkö päivän kes-

tänyt työtaistelu. Perinteisesti työtaisteluita on eniten ollut teollisuudessa ja erityisesti metalliteollisuudessa. Myös heinä-elokuussa 1996 työtaistelut käytiin kahta poikkeusta lukuun ottamatta metalliteollisuudessa. Eniten työntekijöitä (2 000) osallistui Kvaerner Masa-Yardsin Turun telakalla olleeseen puolen päivän työnseisaukseen, jonka syynä olivat telakan suunnitelmat siirtää töistä entistä suurempi osuus alihankkijoiden tehtäväksi.

*Lisätietoja Harri Nummila (09) 1734 3235*

## TYÖTAISTELUT, NIIHIN OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETYKSET TYÖPÄIVINÄ JA BRUTTOPALKKOINA TAMMI-SYYSKUUSSA 1996

Toimiala	Työtaisteluita	Osallistuneita	Menetettyjä työpäiviä	Menetykset bruttopalkkoina (1 000 mk)
A Maa-rista- ja metsätalous	1	55	55	25
D Teollisuus	48	11 965	8 687	4 439
170 Tekstiilien valmistus	2	54	27	8
211 Massan, paperin ja kartongin valmistus	—	45	23	18
242–247 Kemiallisten tuotteiden valmistus	1	580	290	208
260 Ei-metallisten mineraalituott. valmistus	4	282	306	142
270 Perusmetallien valmistus	13	2 948	1 238	731
280 Metallituotteiden valmistus	3	317	257	227
290 Koneiden ja laitteiden valmistus	13	2 488	2 114	1 021
310 Muu sähkökoneiden ja -laitteiden valmistus	1	161	94	43
351 Laivojen ja veneiden valmistus	10	5 030	4 288	2 021
362–366 Muu valmistus	1	60	54	21
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	—	354	177	115
G Tukku- ja vähittäiskauppa	1	700	613	250
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	6	715	772	355
J Rahoitustoiminta	9	24 748	5 680	2 595
K Kärnteistö-, vuokraus ja tutkimuspalvelut	—	491	136	91
D Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	—	60	30	26
<b>Yhteensä</b>	<b>65</b>	<b>39 088</b>	<b>16 148</b>	<b>7 896</b>



# TUONTIHINNAT NOUSIVAT PUOLITOISTA PROSENTTIA VUONNA 1996

**T**uontihinnat nousivat puolitoista prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 1996, kun verrataan koko vuoden keskiarvoja. Tämä johtui raakaöljyn, kulkuneuvojen, koneiden ja laitteiden sekä öljytuotteiden kallistumisesta. Vuotta aikaisemmin tuontihinnat laskivat 0,1 prosenttia. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuontihintaindeksistä.

Öljytuotteiden tuontihinnat nousivat 18 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 1996. Koneiden ja laitteiden sekä kulkuneuvojen hinnat nousivat runsaat kolme prosenttia edellisvuotisesta.

Vientihinnat nousivat 0,8 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 1996. Vuotta aikaisemmin vientihinnat nousivat seitsemän prosenttia. Nousu taittui, koska selluloosa, paperit ja kartongit sekä perusmetallit halpenivat.

Selluloosan vientihinnat laskivat viime vuonna 33 prosenttia edellisvuotisesta, kun verrataan koko vuoden keskiarvoja. Vuonna 1995 hinnat nousivat 46 prosenttia. Hintojen lasku oli suurin 20 vuoteen. Paperien ja kartonkien hinnat nousivat runsaat kuusi prosenttia, kun ne vuotta aiemmin kohosivat peräti 18 prosenttia. Perusmetallien hinnat puolestaan nousivat vuonna 1995 kymmenen prosenttia, mutta laskivat viime vuonna kuusi prosenttia edellisvuotiseen verrattuna.

Vuoden 1995 joulukuusta vuoden 1996 joulukuuhun selluloosan vientihinnat laskivat 40 prosenttia, perusmetallien vientihinnat lähes 16 sekä paperien ja kartonkien kahdeksan prosenttia. Kokonaisuudessaan vientihinnat laskivat vuoden aikana viisi prosenttia.

Marraskuusta joulukuuhun vientihinnat laskivat 0,9 prosenttia, mikä johtui turkisnahkojen, puutavarain sekä paperien ja kartonkien halpenemisestä. Tuontihinnat py-

syivät joulukuussa marraskuun tasolla.

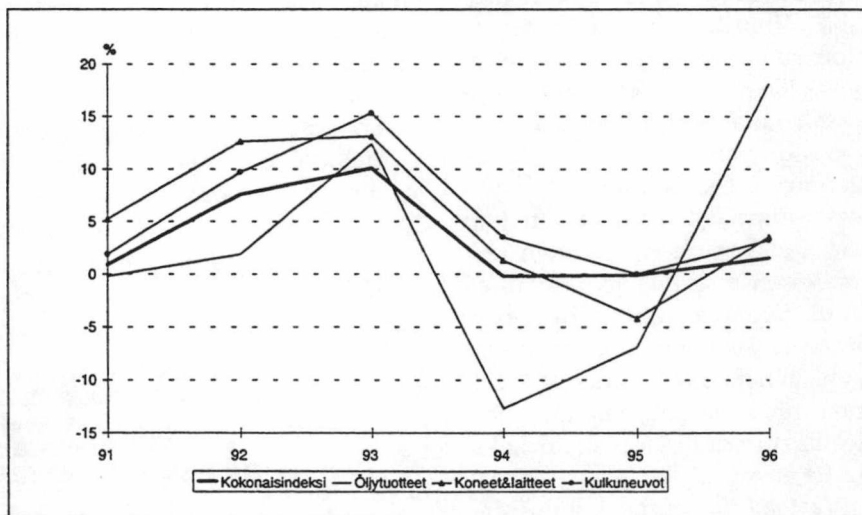
**Tukkuhinnat** nousivat 0,6 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 1996. Kotimaisten tavaroiden tukkuhinnat kohosivat 0,4 prosenttia ja tuontitavaroiden tukkuhinnat senttiin.

Raaka-aineiden dollaripohjaisia maailmanmarkkinahintoja mittaa-

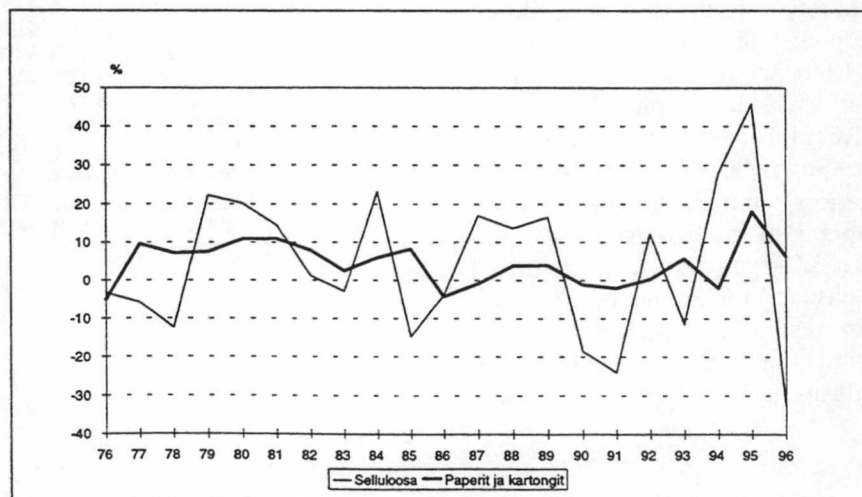
va **HWWA-indeksi** nousi 6,5 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 1996. Energiaraaka-aineiden hinnat kohosivat runsaat 15 prosenttia, kun taas muiden raaka-aineiden hinnat laskivat. Marraskuusta joulukuuhun HWWA-indeksi nousi 2,3 prosenttia.

Lähde Tuottajahintaindeksit.  
Lisätietoja Jarmo Ranki puh. (09) 1734 3472

TUONTIHINTAINDEKSIN VUOSIMUUTOKSET 1991-1996



SELLULOOSAN SEKÄ PAPERIEN JA KARTONKIEN VIENTIHINTOJEN VUOSIMUUTOKSET 1976-1996



# POHJOISMAAT OECD:N KALLEIMPIA MAITA

Pohjoismaat Islantia lukuunottamatta ovat OECD:n kalleimpien maiden kärkipäässä. Kun yksityisen kulutuksen hintatasoa päivitetään valuuttakursein ja inflaatioluvuin vuoden 1996 syyskuulle, on Suomi kuudentena vertailussa. Suomea kalliimpia ovat Norja (4 %), Ruotsi (5 %), Tanska (10 %), Japani (16 %) ja Sveitsi (18 %) (ks. kuva). EU-maista Suomea huomattavasti edullisempia ovat Etelä-Euroopan maat sekä Englanti ja Irlanti.

Kansainväliset hintatasoindeksit kelluvat valuuttakurssien mukana. Vuosikymmenen taitteessa Suomi oli Euroopan ja OECD-maiden kallein maa yksityisen kulutuksen hintatasolla mitattuna. Mutta jo seuraavan syksyn 1991 devalvaation vuoksi Suomesta tuli yhdessä yössä Pohjoismaiden halvin maa Tanskan ohella. Markan keltuttamisen ansiosta halventuminen jatkui. Suomen markan heikentyminen ja alhainen inflaatio olivat syynä siihen, että Suomen suhteellinen hintataso oli vuonna 1992 oleellisesti edullisempi kuin kaksi vuotta aiemmin.

Vastaavasti seuraavina vuosina markan uudelleen vahvistuminen näkyi Suomen suhteellisen hintatason nousuna. Valuuttakurssien lisäksi myös maiden inflaatiövauhdit vaikuttavat hintatasokehitykseen, mutta tällä vuosikymmenellä pääasiassa valuuttojen ulkoisten arvojen vaihtelut ovat olleet syynä hintatasoindeksien vaihteluihin. Uusista jäsenmaista eritoten Suomelle EU:hun liittyminen merkitsi elintarvikkeiden hintojen sopeuttamista EU-tasolle. Kuitenkaan EU-jäsenyys ei muuttanut sitä tosiasiaa, että Suomi on yhä kalleimpien maiden mukana, kun otetaan huomioon koko yksityinen kulutus.

## Mistä tulokset?

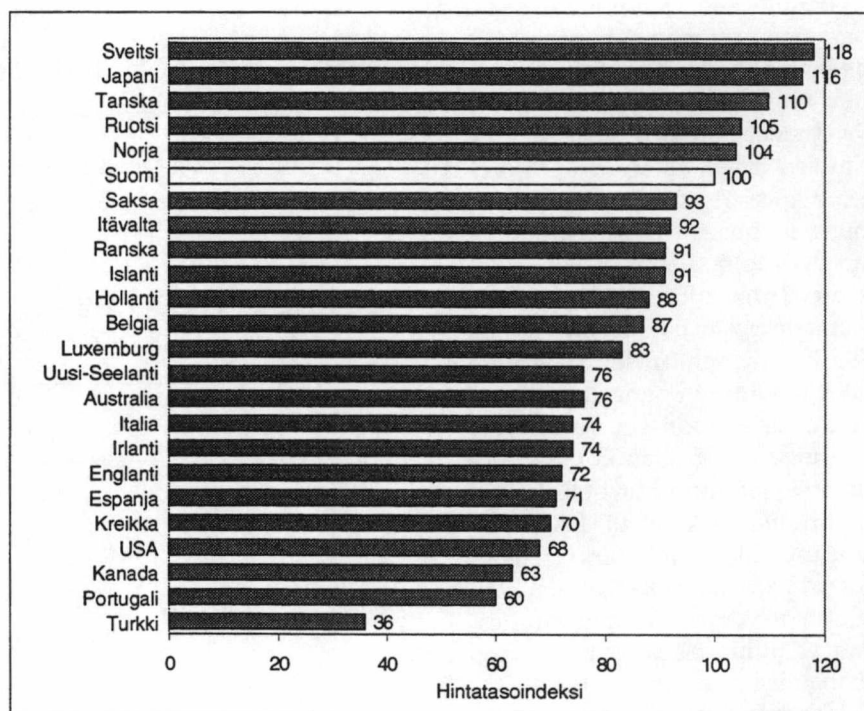
Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisiä tuotteita eri maisissa. Tutkimuksen hinta-aineisto kerätään kolme vuotta kestäväns. ns. survey circle 'in aikana eri tuoter ryhmille. Yksittäisten hyödykkeiden hinnoista muodostetaan indeksejä muiden maiden vastaavien hintojen kanssa. Tuoteryhmätasoinen (ns. basic heading) hintaindeksi muodostuu ryhmään kuuluvien yksittäisten tuotteiden hintaindeksien perusteella. SNA-taso edustaa vielä korkeampaa aggregaattitasoa, jossa useita tuotteita on koottu yhteen.

Eri tuotteiden hintasuhteet vaihtelevat maittain ja kulutustottumukset myös ovat erilaisia.

Siitä seuraa, että hintatasovertailut eivät ole yksinkertaisia eikä pelkkä Big Mac -indeksi riitä. Yksityisen kulutuksen hintatasoja verrataan kotitalouksien kulutuksen mukaisilla hyödykekoreilla. Se mitä hyödykkeitä vertailuun kustakin maasta otetaan määräytyy kansallisten tilastoviranomaisten keskinäisissä neuvotteluissa EU-maiden tilastoviraston Eurostatin ja OECD:n koordinoimana.

Eri maiden hintatasoja tarkasteltaessa on syytä pitää mielessä, että indeksit eivät kerro maan kansalaisten ostovoimaa. Ostovoimaverailuun tarvitaan tietoja palkoista, verotuksesta, sosiaaliturvasta ja julkisen sektorin verovaroin tuottamista palveluista.

KOKONAISHINTATASO SYYSKUUSSA 1996  
SUOMI=100



Kansainväliset yksityisen kulutuksen hintatasoindeksit on laskettu vuoden 1994 ostovoimapariteettien pohjalta korjaamalla niitä valuuttakurssien ja inflaation muutoksilla. Eri tuotteiden ja palvelusten hintatasoista on saatavissa lisää tietoa Harri Kananojalta puh. (90) 17 341

## INDEKSIT AULUKKO

	IV/1996	Vuosi muutos %
● Taksiliikenteen kustannusindeksi	106,2	1,1
● Invataksiliikenteen kustannusindeksi	105,9	1,2
● Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100	104,0	-0,1
	Joulukuu 1996	Vuosi muutos %
● Kuluttajahintaindeksi 1990 = 100	112,7	0,8
Ravinto	91,8	0,0
Asuminen, lämpö ja valo	101,0	0,5
Liikenne	126,3	1,3
Vapaa-aika, virkistys ja koulutus	119,2	1,2
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1 399	
● Maatalouden tuotantopanosten hintaindeksi 1990=100	88,9	3,5
● Tukkuhintaindeksi 1990 = 100	110,7	0,9
DA Elintarvikkeet	99,2	1,5
232 Öljytuotteet	151,6	17,2
27 Perusmetallit	111,9	-10,1
DK Koneet ja laitteet	124,9	3,7
DL Sähköiset tuotteet ja optiset laitteet	100,5	-3,1
DM Kulkuneuvot	129,8	1,7
E Sähkö	125,3	2,3
● Vientihintaindeksi 1990 = 100	116,7	-0,9
DD Puutavara ja puutuotteet	97,8	-9,9
21 Selluloosa, paperi ja paperituotteet	116,5	-12,9
27 Perusmetallit	105,2	-15,6
28 Metallituotteet	122,6	1,8
DK Koneet ja laitteet	134,3	3,5
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	105,5	1,8
● Tuontihintaindeksi 1990 = 100	120,8	2,2
27 Perusmetallit	118,6	-6,9
DK Koneet ja laitteet	137,0	6,1
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	107,7	-3,5
DM Kulkuneuvot	138,0	4,0
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990 = 100	110,1	-1,8
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990 = 100	106,3	0,6
● Rakennuskustannusindeksi 1995 = 100	99,6	-0,2
Työpanokset	101,7	1,0
Tarvikepanokset	99,7	0,3
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	104,3	0,0
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	110,6	0,5
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	122,9	0,0
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	111,4	1,0
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	114,0	0,5

\* Ennakkotieto

**Postitus**  
**2 lk kirje**

**PMM**  
**sopimus**  
**00022/1**

*SVT Suomen Virallinen Tilasto*

**TIEDUSTELUT**

Ilkka Hemmilä/Palkat  
Arja Kinnunen/Hinnat  
(09) 17 341

**MYYNTI**

Tilastokeskus/Myyntipalvelu  
PL 3B  
00022 TILASTOKESKUS  
puh. (09) 1734 2011  
fax (09) 1734 2474

**FÖRSÄLJNING**

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten  
PB 3 B  
00022 Statistikcentralen  
tel. (09) 1734 2011  
fax (09) 1734 2474

**ORDERS**

Statistics Finland/Sales Services  
P.O.Box 3B  
FIN-00022 Statistics Finland  
Finland  
Tel + 358-0-1734 2011  
Fax +358-0-1734 2474

**KÄYNTIOSOITE**

Työpajakatu 13  
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat  
ISSN 0789-2462/Hinnat